

Universitatea Tehnică a Moldovei

OBȚINEREA ȘI CERCETAREA PROPRIETĂȚILOR PELICULELOR NANOSTRUCTURATE DE SNO₂

Student:

Ciobanu Serghei

Conducător:

conf.univ., dr. Railean Serghei

Chișinău - 2016

Ministerul Educației al Republicii Moldova
Universitatea Tehnică a Moldovei
Programul de masterat „Microelectronica și Nanotehnologii”

Admis la susținere
Şef de catedră MIB:
prof.univ.dr. Şontea Victor
„20 01 2016

OBȚINEREA ȘI CERCETAREA PROPRIETĂȚILOR PELICULELOR NANOSTRUCTURATE DE SnO_2

Teză de master

Masterand: Ciobanu Serghei (Ciobanu Serghei)

Conducător: Railean Sergiu (Railean Sergiu)

Chișinău – 2016

REZUMAT

la teza de master cu tema: "Obținerea și cercetarea proprietăților peliculelor nanostructurate de SnO_2 ".

Teza cuprinde introducerea, trei capitole, concluzii, bibliografia din 92 de titluri, 40 figuri, 3 tabele, 55 de pagini de text.

Cuvinte cheie: pelicule nanostructurate, pelicule oxidice, oxid de staniu, bioxid de staniu, oxizi metalici.

Domeniul de cercetare îl constituie metoda de nanostructurare a materialului SnO_2 sub forma de pelicule.

Scopul lucrării constă în obținerea peliculelor subțiri nanostructurate de oxid de staniu și optimizarea procesului ulterior de tratament termic pentru obținerea fazei SnO_2 .

Noutatea și originalitatea științifică a rezultatelor obținute constă în: optimizarea procesului de depunere prin metoda evaporării termice în vid, optimizarea procesului de tratament termic a peliculelor pentru obținerea fazei SnO_2 .

Semnificația teoretică a lucrării o constituie optimizarea regimului de tratament termic a peliculelor nanostructurate pentru obținerea fazei SnO_2 care ar putea avea aplicații în domeniul senzorilor, construcția celulelor fotovoltaice dispozitive electrocromice, lasere, tranzistori TFT, colectori de căldură solară.

Valoarea aplicativă a lucrării constă în optimizarea tehnologiei de producere a peliculelor nanostructurate de SnO_2 . Peliculele de SnO_2 au suprafața granulată în urma evaporării termice în vid. Astfel de pelicule, pentru a putea fi implementate ca senzori selectivi de gaze, este necesar de a le trata termic pentru a obține fază cristalina de SnO_2 . Suprafața granulată va oferi avantajul că suprafața activă este marita și prin urmare sensibilitatea la gaze va fi imbunatatită.

ABSTRACT

to master thesis: „Fabrication and properties investigation of nanostructured SnO₂ films”.

The thesis consists of introduction, three chapters, conclusions, references from 92 titles, 40 figures, 3 tables and 55 text pages.

Key words: nanostructured films, oxidic films, tin films, tin dioxide, metallic films.

Research field consists of method for obtaining film shapes of nanostructured tin oxide.

The work goal consists in obtaining of nanostructured tin oxide thin films and process optimization for thermal treatment for obtaining SnO₂ crystallin phase.

Novelty and scientific originality of the obtained results consists in: process optimization of deposition using vacuum thermal evaporation technique, process optimization for thermal treatment of the films for obtaining SnO₂ crystallin phase.

Theoretical signification of the thesis is related to regime optimization for thermal treatment of nanostructured thin films for obtaining SnO₂ crystallin phase , witch can be used and implemented as sensors, photo-voltaic cells construction, lasers, TFT transistors, heat solar collectors and many other applications.

Applicative value of the thesis is related to technology optimization for fabrication of nanostructured SnO₂ thin films. These films, have a large active surface after vacuum thermal evaporation. For implementation of such films as selective gas sensors, it is necessary to do a thermal treatment for obtaining SnO₂ crystallin phase. The granulated surface of these films have the advantage that the active area is enlarged and therefore the gas sensibility is enhanced.

CUPRINS

INTRODUCERE.....	2
1. STADIUL ACTUAL AL CERCETĂRII PRIVIND OBȚINEREA ȘI CARACTERIZAREA NANOSTRUCTURILOR DE SnO ₂	4
1.1. Considerații generale privind nanostructurile de SnO ₂	4
1.2. Metode de obținere a nanostructurilor de SnO ₂	7
1.2.1. Evaporarea termică	11
1.2.2. Metode fizice de depunere.....	12
1.2.3. Evaporarea termică în vid cu fascicul de electroni.....	13
1.2.4. Sedimentarea chimică din faza de vapori	15
1.2.5. Creșterea solida din faza de vapori.....	16
1.2.6. Depunerea prin metoda spray-pyrolysis	16
1.2.7. Tehnologia de depunere Sol–gel	17
1.2.8. Electrodepunerea	18
1.2.9. Depunerea prin electrospinning	19
1.3. Nanostructuri de SnO ₂	21
1.4. Aplicații ale nanostructurilor de SnO ₂	33
2. METODE DE CERCETARE ALE PELICULELOR NANOSTRUCTURATE DE SnO ₂	35
2.1. Echipamentul de evaporare termica in vid	35
2.2. Echipamentul pentru studiul morfologiei suprafetei nanostructurilor de SnO ₂	37
2.3. Echipamentul pentru spectroscopia Raman	40
3. OBȚINEREA ȘI PROPRIETĂȚILE PELICULELOR NANOSTRUCTURATE DE SnO ₂	43
3.1. Obținerea și caracterizarea peliculelor de SnO ₂	43
Fișa tehnologică de obținere a peliculelor	43
CONCLUZII	59
BIBLIOGRAFIE	60